

останні заощадження та вкладати їх в нові бізнеси з нуля. В такому разі необхідна підтримка з боку держави та уряду для стимулювання безробітних громадян відкривати свою справу. Нарвзі відомо про проект уряду з грантової безповоротної підтримки нових бізнесів, який отримав назву "єРобота". Через додаток «Дія» з'явилась можливість онлайн-оформлення заяв на отримання міні-грантів. Дана програма акцентується на створенні нових робочих місць. Не менш важливим способом прискорити пошук роботи, особливо для внутрішньо переміщених громадян, є віддалена робота. Вона дає можливість працювати дистанційно з будь якого куточка країни, а тому варто звертати увагу саме на такі вакансії. Але на формування заробітної плати таких працівників впливає рівень володіння ПК, знання програмного забезпечення та англійської мови [2].

На сайті з пошуку роботи Work.ua. зазначається, що важливе значення має перекваліфікація, а також можливість пошуку роботи серед професій які дотичні до вашої професії. Не варто нехтувати можливістю долучитися до якихось онлайн- та офлайн-курсів. Це дасть змогу розширити спектр пошуку роботи або ж підвищити свою кваліфікацію. Якщо безробітний проявить готовність до таких змін в своїй професійній діяльності, це дасть йому змогу швидше працевлаштуватись. Не менш важливим є написання якісного резюме, яке повністю відповідає не тільки роботодавцю, а й вашим можливостям. Всі ці фактори разом дадуть в подальшому краще пройти співбесіду та працевлаштуватись [3].

Отож, в цей складний для нашої країни час, досить складно забезпечувати себе та свою родину всім необхідним, варто прикладати значних зусиль щоб зберегти робочі місця. А для тих хто їх втратив, необхідно значно більше для їх пошуку. Не варто довгий період перебирати вакансіями в пошуку високих заробітних плат, оскільки їх рівень знизився в усіх сферах діяльності. Особливу увагу необхідно звертати для молоді щодо нових урядових програм з підтримки малого бізнесу під грантові кошти від держави на власну справу.

Література

1. Війна змінює ринок праці: як державі разом з українцями побороти безробіття. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/viyna-zminyuye-rinok-praci-yak-derzhavi-razom-z-ukrajincyami-poboroti-bezrobittya-novini-ukrajina-11946903.html>
2. ЄРОБОТА: гранти від держави на відкриття чи розвиток бізнесу. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=94321ef8-1418-479c-a69f-f3d0fdb8b977&title=Robota-GrantiVidDerzhaviNaVidkrittiaChiRozvitokBiznesu>
3. Новини ринку праці. URL: <https://www.work.ua/news/ukraine/>

Белов Д.О.

здобувач вищої освіти, група ЕП-21М-1,4
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Існує думка, що вперше термін "Стратегія" у науковий обіг увів (взявши його з військової науки) А. Чендлер-молодший у 1962 році для описання одного з видів управління будь-яким комерційним підприємством. Розробка ідей стратегічного управління знайшла відображення у роботах багатьох авторів того часу. Одним із перших учених, який заклав засадничі основи уявлень про стратегію як особливий процес управління підприємством (організацією) був Ігор Ансофф.

Досліджуючи особливості стратегій бізнесу І.Ансофф сформулював деякі її специфічні характеристики [2]:

- ✓ процес визначення стратегії підприємства передбачає описання загального вектору розвитку;
- ✓ розробка стратегії довготривалих проєктів підприємства зосереджується на стратегічних сферах економічної діяльності;
- ✓ функціонування без стратегії також є стратегією;
- ✓ у процесі створення стратегії неможливо чітко спрогнозувати всі можливі сценарії розвитку та майбутні можливості, ризики та шанси;
- ✓ ефективна реалізація стратегії потребує зворотнього зв'язку;
- ✓ базовою метою є бажані результати діяльності підприємства, а стратегія - це засоби їх досягнення;
- ✓ стратегія та цілі є взаємозамінними. Стратегія - це системна ідея, яка слугує орієнтиром траєкторії розвитку підприємства;
- ✓ мінливі умови ставлять перед підприємством два дуже важливих виклики. По-перше, потрібно правильно визначити вірний напрямок розвитку. По-друге, як використати синергію колективу підприємства для прискорення руху у новому напрямку.

Поняття дефініції закріпилося в науковому обігу і необхідність у розробці та прийнятті стратегії деякі дослідники почали відносити до пріоритетних завдань розвитку підприємства, беручи за точку відліку не лише необхідність “виживання” та адаптацію до нових умов, але й окреслення перспективних орієнтирів [1].

Марцин В.С. переконує, що стратегія розвитку підприємства є ітераційним процесом формування розподіленої в часі системи цілей і напрямів розвитку підприємства з урахуванням тенденцій зміни кон'юнктури ринку і конкурентного середовища та наявних і можливих для залучення ресурсів [3].

Стратегія підприємства на сьогодні описується за допомогою таких складових: стратегічних цілей, сфери діяльності, засобу отримання конкурентних переваг та функціональних стратегій.

Стратегічні цілі встановлюють вектор діяльності підприємства, окреслюють інструменти мотивування та об'єднання колективу і способи контролю досягнення планових показників. Сфера діяльності підприємства пояснює, з якою продукцією і на які ринки буде виходити підприємство. Конкурентні переваги підприємства на ринку можуть бути такими: унікальна якість, низька ціна, логістичні маршрути, марка, споживчі характеристики товару. Нові та оригінальні способи здобуття переваг на ринку так чи інакше пов'язані із інноваціями.

З упевненістю можна стверджувати, що мистецтво стратегії знаходить свій прояв у втіленні здобутків розумової праці в конкретних діях для підвищення ефективності роботи підприємства. Тобто розробка стратегічної ідеї є початковим етапом стратегічного процесу. Команда однодумців-розробників стратегії солідарно відповідають за результати розвитку підприємства. Нинішні підприємства, які працюють в ринковому середовищі дотримуються трьох рівнів стратегій:

- 1 рівень: стратегію підприємства, пов'язану з вибором товарів та ринків;
- 2 рівень: конкурентну стратегію, яка стосується визначеного товару або ринку та відповідних способів ведення конкурентного захоплення;
- 3 рівень: функціональну стратегію (виробничу, технічну, маркетингову, логістичну, управлінську).

Попри достатньо активні дослідження в сфері стратегічного розвитку протягом останніх шістдесяти років, до цього часу немає єдиного підходу до формування базових основ стратегії підприємства. З однієї сторони, стратегічний розвиток підприємства - це своєрідна філософія управління певним бізнесом, а з іншої це - програма чітко визначених кроків, які дозволяють підприємству досягти довгострокових цілей в умовах швидких змін як у внутрішньому, так і в зовнішньому середовищі.

Будується стратегічне управління на певних принципах, які тісно пов'язані з особливостями підприємства, його галузевої приналежності, стану взаємовідносин зі стейкхолдерами підприємства, рівня соціальної відповідальності, стану згуртованості колективу, здатності керівництва брати та нести відповідальність за прийняті рішення, рівня культури взаємовідносин, внутрішньої політикою підприємства загалом. Зрозуміло, що ключовий принцип управління підприємством - принцип прибутковості є фундаментом будь-якої стратегії, оскільки всі проекти підприємства повинні приносити прибуток та призводити бізнес до успіху та зростання його конкурентоспроможності, шляхом вдалого маніпулювання наявними ресурсами та конкурентними перевагами підприємства.

Література :

1. Бужимська К.О., Царук В.М. Механізми управління розвитком підприємства: сутність і структура. Бізнес Інформ. 2020. №7. С. 278-287.
2. Игорь Ансофф. Стратегическое управление. М. 1989.
3. Марцин В.С. Економічне регулювання ефективності господарської діяльності: Монографія / В.С. Марцин. - Львів: ЛБІ НБУ, 2005. - 491 с.

Стрельченко С.О.

здобувач вищої освіти, група ЕП-21М-1,4
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА

Передумовами формування конкурентних переваг підприємства є системний аналіз детермінантних факторів зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства. Фактори конкурентних переваг підприємства – це матеріальні та нематеріальні умови, необхідні для процесів формування і розвитку конкурентних переваг у самому виробничому процесі підприємства, а також у країні, де воно провадить свою діяльність. Залежно від конкретних параметрів цих факторів підприємство може мати або сприятливі, або несприятливі для створення і підтримки конкурентної переваги умови виробництва.

Так, зовнішні фактори формування і розвитку конкурентних переваг підприємства є проявом систем різного рівня.

Середовище прямого впливу формується у процесі діяльності підприємства і з плином часу змінюється. Менеджмент підприємства має дослідити ті аспекти зовнішнього середовища, з якими йому доведеться мати справу, тобто він сам бере участь у формуванні власного зовнішнього середовища, може здійснювати певний управлінський вплив на елементи найближчого оточення [1, с. 157].

До основних факторів прямого впливу на формування конкурентних переваг підприємства належать фактори класичної моделі конкурентного середовища професора М.Портера. Значення і сила впливу кожного з факторів конкуренції (загроза появи нових конкурентів, ринкова влада постачальників, ринкова влада покупців, загроза появи товарів-замінників) змінюються залежно від виду ринку і визначають ціни, витрати, розміри вкладень капітальних ресурсів у виробництво та збут продукції й у підсумку – власне прибутковість виробничо-господарської діяльності.

Типовим є виокремлення трьох об'єднаних факторів, які визначають інтенсивність конкуренції: темпи зростання місткості ринку, розподіл ринкових часток між конкурентами; рентабельність ринку.

Аналіз конкурентної позиції забезпечує формування більш повного і точного уявлення про внутрішні мотиви поведінки конкурентів. Конкурентна позиція